

CPK – Newsletter 1/2022

Letní semestr 2022
11. února 2022

OBSAH:

CPK
Fórum CPK
Přednášky
Připravujeme
Doporučujeme

CENTRUM PRÁVNÍ KOMPARATISTIKY

Právnická fakulta
Univerzita Karlova
místnost č. 410 / 4. patro
nám. Curieových 7
116 40 Praha 1
tel.: 221 005 576
fax: 221 005 574
<http://www.komparatistika.cz/>
kolarikova@prf.cuni.cz

Vědeckí pracovníci:

JUDr. Mgr. Tomáš Dumbrovský,
Ph.D., LL.M., J.S.D.
JUDr. Jiří Hrádek, Ph.D., LL.M.
JUDr. Petra J. Pipková, Ph.D.,
LL.M.eur
Dr. Rita Simon, LL.M., BA
prof. JUDr. Luboš Tichý

Odborní pracovníci:

Mgr. Tomáš Troup, LL.M.
Halka Kolaříková (tajemnice)

Externí spolupracovníci:

Mgr. Jan Balarin, Ph.D.
Tobias Endrich-Laimböck
Dr. Andreas Frössel, MA
Dr. Iur. Stephan Heidenhain
Mgr. Slavomíra Henčková, Ph.D.,
LL.M.
JUDr. Eva Ondřejová, Ph.D., LL.M.
Mgr. Jan Slavíček
Mgr. et Mgr. Vít Zvánovec
JUDr. Mgr. Bohdan Žáček

CPK

Centrum právní komparatistiky („CPK“) je pracovištěm Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, které bylo zřízeno 1. října 2009. Posláním CPK je srovnávat základní právní instituty různých právních řádů s cílem odhalit přednosti a zápory té které úpravy a využít tyto poznatky i při přípravě české legislativy a její aplikaci v právní praxi. CPK se přitom soustřeďuje na soukromé a evropské právo.

FÓRUM CPK

CPK pořádá v letním a zimním semestru zpravidla každý druhý čtvrtek přednášky a semináře na aktuální témata. Není-li uvedeno jinak, konají se **v místnosti č. 401, 4. patro budovy PF UK od 17.30**. Předpokládané ukončení včetně diskuse je v 19.00. Zájemci o danou problematiku jsou srdečně vítáni. Vstup je volný. Připojení přes Skype: <https://join.skype.com/g6Oqj57jq1eJ>
Registrace na: kolarikova@prf.cuni.cz

PŘEDNÁŠKY

Počátek běhu promlčení nároku na náhradu tzv. kontinuální škody (24.2.2022, prof. Luboš Tichý)

Kontinuální škodou se rozumí jednak škoda způsobená pokračujícím deliktem anebo opakováním deliktu, jednak škoda, jež má sice původ v jednorázovém protiprávním jednání, jejíž vznik a zejména rozvoj však může mít latentní povahu. Relativně nejasná problematika subjektivně stanoveného počátku promlčecí lhůty zahrnuje jednak rozlišení pokračujícího a opakovacího deliktu jako příčiny vzniku škody, jednak definici vědomí poškozeného o škodě. Přitom je třeba mít na paměti, že česká právní úprava v občanském zákoníku předpokládá vědomost nejen o škodě a škůdci, ale i ostatních okolnostech, jež jsou základem předpokladů odpovědnosti.

Problémy legislativního procesu EU na pozadí návrhu nařízení o umělé inteligenci (10.3.2022, Mgr. et Mgr. Vít Zvánovec)

Legislativní proces EU je v obecném povědomí veřejnosti velkou neznámou, ačkoliv právní řád ČR je z větší části založen na právních aktech EU. Přednáška ukáže jeho úskalí na pozadí důležité iniciativy Evropské komise, která se do značné míry setkala s odmítnutím České republiky.

Šoky v Evropské unii: rozsudek německého Spolkového ústavního soudu o pravomocích Evropské centrální banky a Soudního dvora EU (24.3.2022, prof. Peter-Christian Müller-Graff, Univerzita Heidelberg)

Hlavní náplní referátu je analýza rozsudku Spolkového ústavního soudu v souvislostech a zhodnocení jeho významu. Středem pozornosti budou senzitivní otázky včetně možného poškození autority evropského právního společenství a zejména Soudního dvora Evropské unie, výkladové nejasnosti unijních kompetencí evropského systému centrálních bank, nejasnosti ohledně unijněprávního principu proporcionality při výkonu pravomocí evropského systému centrálních bank, nejasnosti v nárocích a povinnosti odůvodňování opatření Evropské centrální banky a další otázky klíčového významu pro integritu EU a její další vývoj.

V němčině, se simultánním tlumočením.

Objektivní a subjektivní protiprávnost: praktické rozlišování (31.3.2022, prof. Bénédict Winiger, Universita Ženeva)

Švýcarská judikatura a nauka rozlišují od konce 19. století mezi objektivní a subjektivní protiprávností. Přednáška analyzuje toto rozlišování, zkoumá jeho historické kořeny a provádí srovnání s jinými právními řády. Základní téze zní: toto rozlišování (i) vychází z právního výkladu (právní argumentace), (ii) vyskytuje se se zřejmě ve většině evropských právních řádů, (iii) není však ani judikaturou ani naukou řádně rozpracována.

V němčině, se simultánním tlumočením.

Delikt ní ochrana pohledávky (14.4.2022, prof. Luboš Tichý)

Pohledávka, neboli právo na plnění povinnosti dlužníka, požívá především ochrany v režimu práva závazkového. Otázkou je, zda se lze domáhat náhrady škody způsobené protiprávním jednáním v režimu delikt ní odpovědnosti, především podle obecné skutkové podstaty v § 2910 občanského zákoníku, jež slouží ochraně absolutních práv. Referát se zaměří především na případy možné odpovědnosti třetích osob a vyústí vymezením působnosti obligačních a věcných práv.

Smluvní pokuta versus paušalizovaná náhrada škody (28.4.2022, Dr. Petra Joanna Šimečková Pipková)

Smluvní ujednání, kdy se jedna stran zavazuje druhé zaplatit určitou částku v případě nesplnění, prodlení či vadného plnění, nemusí představovat pouze smluvní pokutu. Může se také jednat o tzv. paušalizovanou náhradu škody. Jedná se o dva rozdílné instituty, mezi kterými však často není činěn rozdíl. Příspěvek hledá – za pomoci srovnávací metody – hranici mezi smluvní pokutou a paušalizovanou náhradou škody. Současně zkoumá důsledky tohoto rozlišování pro jejich uplatnitelnost a jejich přezkum.

K právu ručitele odepřít plnění věřiteli (12.5.2022, Dr. Bohumil Dvořák, Nejvyšší soud ČR)

Právu ručitele odepřít plnění věřiteli nebyla dosud v domácí právní vědě ani praxi věnována dostatečná pozornost. Téma však nabývá na aktuálnosti poté, co Nejvyšší soud rozhodl, že ručitel není oprávněn započíst pohledávku dlužníka proti pohledávce věřitele (NS 23 Cdo 2475/2019). Jak známo, některé zahraniční úpravy výslovně umožňují ručiteli v případě, že věřitel a dlužník disponují vzájemně započitatelnými pohledávkami, odepřít věřiteli plnění (§ 770 odst. 2 BGB, čl. 121 švýc. OR). Toto oprávnění přiznává ručiteli rovněž návrh společného referenčního rámce (čl. IV.G-2:103 odst. 5 DCFR). Cílem příspěvku je

prověřit možnosti odepření plnění ručitelem rovněž v našich poměrech. Přihlédnuto bude rovněž k diskusi vedené na toto téma v rakouské nauce (P. Bydliński, Rabl, Mader), jejíž výsledky jsou pro nás velmi inspirativní.

Je možná přímá odpovědnost pomocníka za škodu podle občanského zákoníku? (26.5.2022, Dr. Jiří Hrádek)

Cílem referátu je analýza odpovědnosti pomocníka za způsobenou škodu podle úpravy občanského zákoníku ve světle řešení této problematiky ve vybraných jurisdikcích. Přednáška se soustředí na hodnocení významu rozsudku Nejvyššího soudu 25 Cdo 1029/2021, ve kterém soud odmítl přímou odpovědnost zaměstnance.

“Traditional activism and traditional self restraint” v praxi rakouského Ústavního soudního dvora (2.6.2022, prof. Harald Eberhard, Wirtschafts Universität Wien)

Rakouský Ústavní soudní dvůr má za sebou dlouhou historii. Je téměř tak starý, jako samotná Rakouská republika. Mnohá jeho rozhodnutí formovala významným způsobem světový názor v Rakousku a vyvolala bouřlivé diskuse. Pozoruhodná je činnost ústavního soudu v jeho dvojité funkci jako nejvyššího soudního orgánu vykonávajícího konkrétní normativní kontrolu při rozhodování o ústavních žalobách, a jako jediné instituce abstraktní normativní kontroly. V druhém případě se záhy projevila jeho aktivní úloha, kdy soud zrušoval neústavní ustanovení právního řádu, a tak donutil zákonodárce měnit i ty zákony, u nichž měl ve světle dosavadní judikatury soudu jen podezření neústavnosti. Na druhé straně již od samého počátku ústavní soud respektoval hodnotové základy zákonodárce. Hodnotová orientace však byla později významným způsobem určována judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zejm. dialogem ústavního soudu s Evropským soudním dvorem.

V němčině, se simultánním tlumočením

Omyl ve smluvním právu (23.6.2022, Mgr. Tomáš Troup)

Tématem přednášky je rozbor pojmu omylu a jeho odlišení vůči příbuzným právním institutům. Referát se zaměří na jeho kategorie na pozadí jednotlivých skutkových podstat omylu v českém soukromém právu a jejich následků. Hodnocení české právní úpravy se uskuteční na základě srovnávací analýzy relevantních zahraničních právních úprav a unifikačních projektů.

PŘIPRAVUJEME

Smlouva ve srovnávací analýze (komplexní přehled zásadních problémů smluvního práva s návrhem na jejich řešení), I. svazek. Předpokládané vydání v C.H. Beck v roce 2022.

Na téma žaloba ve veřejném zájmu by měl být v dubnu tohoto roku publikován sborník pěti příspěvků. Čeští autoři budou tuto problematiku s důrazem na hromadnou žalobu, spolkovou žalobu a tzv. *actio popularis* posuzovat srovnávacím způsobem se zvláštním zaměřením na české právo. Německý autor bude analyzovat tuto kategorii žalob z pohledu německého právního řádu a obdobně, tedy pohledem rakouského a portugalského práva, budou postupovat i rakouský a portugalský autor pohledem rakouského a portugalského práva.

DOPORUČUJEME

21. Annual Conference of Europeat Tort Law, Vídeň, 21.-23.4.2022, informace na www.ectil.org

Vídeň, 23.-24.6. Pandemic Liability and Insurance. Mezinárodní seminář organizovaný European Center of Tort and Insurance Law, International Association for the Study of Insurance Economics European Association of Law and Economics. 23.-24.6. Vídeň. Registrace na zeiwer@ectil.org, informace na www.ectil.org

Tagung der Zivilprozessrechtslehrer Vereinigung. Kolín nad Rýnem 16.-19.3.2022 v digitální formě. Registrace a informace na zprl-2022@uni-koeln.de a www.verfahrensrecht.jura.uni-koeln.de/zivilprozessrechtslehrertagung